

SELF-HELP

862 Main St.
Winnipeg 4, Man.

САМОДОПОМОГА

SELF-HELP

A Ukrainian Quarterly of Cooperation and Economy

ЕКОНОМІЧНО-КООПЕРАТИВНИЙ КВАРТАЛЬНИК

РІК I

КВІТЕНЬ, ВІННІПЕГ, МАН. — APRIL, WINNIPEG, MAN.

ЧИСЛО 1.

Свої справи — Берім у свої руки!

СВОЇ СПРАВИ БЕРІМ У СВОЇ РУКИ

При всякій нагоді підкресуємо, що лише власними силами може поневолений народ вибороти собі волю. Це відноситься й до нашого народу. Для того треба заправлятися в практичному житті і в кожній ділянці суспільного життя творити й виявляти чинами свою силу. Тут, в Канаді, після того, що ми творимо й яку силу собою представляємо, судять наші співжителі, цілий наш нарід. Вже хоч би лиш із повищих взглядів повинні ми всюди маніфестувати наші спосібності, творчість і зрілість до громадського, і в тім і до державного, життя.

Кооперація — демократія в дії

Найкращим виявом спільних зусиль й демократичного способу життя показується кооперація, в найширшій значенні цього слова. Загальнопризнаний в Канаді клич: кооперація — це демократія в дії в практичному житті. Застосовують тому засади кооперації сьогодні не тільки в місцевих господарських справах, чи серед ширшої суспільності даної країни, але й в міжнародних взаєминах народів.

Щоб самі собі помогли

Що більш як половина населення земної кулі терпить недостачу поживи та інших життєвих середників — це факт, голосний і незаперечний. Жирують на цьому комуністи і всюди голосять, що причиною лиха капіталістичний лад, в якому ми живемо. ЗДА, Канада і другі країни американського континенту і Європи, де кооперація належно розвинена, стараються прийти з поміччю нерозвиненим народам та життя показує, що сама матеріальна поміч — це марне зусилля і ніяк не може бути задовільним. Одиноком натомість правильним засобом — це шлях кооперації, себто дати тим народам змогу самим собі помагати.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Розкішна є весна землі,
Та ще гарніше, як у душі,
Немов те сонячко з небес
Лунає спів: Христос
Воскрес!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Помагають кооперативи

Поміч таку несуть деяким народам в Азії й Африці уряди згаданих країн, прямо або за посередництвом Об'єднаних Націй і других міжнародних організацій. А роблять це також сильніші кооперативні установи, такі, як Об'єднані Кооперативи (Манітобсько-Саскачеванський Кооп. Союз в Західній Канаді) або з рамени кредитової кооперації Національний Союз Кредитових Спілок (КЮНА на терені ЗДА і Канади). Як уряди так кооперація висилають до тих країн машинерію та інші помічні середники й інструкторів, що вчать на-

селення там, на місці, як то спільними зусиллями боротися за краще життя.

До Канади, ЗДА й до деяких європейських країн, як прим. Данія, Швеція, Англія, приїздять представники урядів і різних суспільних установ з далеких не раз країн, щоб тут відбутися курси, познайомитися із способом господарського й соціального життя, пізнати кооперативну практику, щоб опісля в себе такий лад заводити.

Кооперація на поміч Азії

З рамени Міжнародного Кооперативного Союзу (Осідок Лондон) виїхав недавно з подібною ціллю на відвідини до Азії шведський визначний кооператор д-р Юрій Келер. Він на місцях має перевірити, в який спосіб може Міжнародний Кооперативний Союз найкраще помогти азійським країнам організуванням для них кооператив. Він відвідає: Пакистан, Індію, Цейлон, Індонезію, Тайланд, Бурму, Японію і Полудневу Корею, і британську колонію в Сингапурі й Гонг Конг.

Середник творчого життя

Що самопомога найкращий середник для творчого життя спільноти — це доказує життя. Які успіхи зробила в Канаді й наша спільнота шляхом самопомоги-кооперації, страємось подати в цій журналі короткі приміри з цієї ділянки для членів наших кооперативних установ в Канаді як і для ширшого громадянства.

Вимога нашої доби

Самопомога шляхом кооперації — це вимога нашої доби. Якщо брати на увагу два світогляди, що стоять сьогодні при кермі світових подій — тоталітаризм комунізму і демократію — то для демократії, в тім і для нас — так тут, в Канаді, як і для братів наших на Рідних Землях — це питання: "бути чи не бути".

КРЕДИТОВІ СПІЛКИ

Вінніпег:	майно:	членство:
"Карпатія" (осн. 1940)	\$613.466	1.267
Північ. Вінніпег: (1943)	18.014	218
Віра (1950)	133.796	398
Дніпро (1950)	22.210	142
Дністер, Ст. Боніфас (1951)	3.673	57
Св. Миколая, Транскона (1951)	21.600	120
Разом	\$812.759	2.202

Онтеріо:	майно:	членство:
Гемилтон (1943)	43.749	108
Содбури (1944)	75.015	
Торонто-УНО (1944)	1.002.531	
Віндзор (1946)	176.631	
Торонто-СОЮЗ (1950)	661.997	1.523
Торонто-"Будучність" (1952)	560.643	1.287
Разом	\$2.520.566	2.918

Саскачеван:	майно:	членство:
Редбери	523.506	
Разом 13 кредитівок	3,856.831	5.120

Відомості про вище згадані кредитівки отримали ми переважно шляхом виміни річних звітів і цифри тут наведені представляють стан з 31 грудня 1955 р. Та кредитових спілок між українцями в Канаді далеко більше. В самім

Вінніпегу діють теж: Альфа-Омега (54 члени), "Степ" (61); а на провінції: Сенди Лейк (115), Етельберт (124), Фішер Бренч (125), Попларфілд (269), Сифтон (572). Число членів подане в дужках з дати 31 грудня 1954 р.

В Саскачевані відомо нам про кредитівки ще в таких місцевостях: Саскатун — перша українська кредитівка в Канаді, основана 1939 року, і кредитівки в: Ріджайні, Арран, Сметс, Вішарт.

В Онтеріо: в Торонто діють ще дві кредитівки, а це при парохії Пресв. Діви і при Українським Нар. Домі, а на провінції в місцевостях: Ст. Кетеринс, Форт Віліям. Крім згаданої повище є ще дві кредитівки в Гемилтоні — обі парохіяльні.

Дня 1-го листопада заложено кредитівку в Лондон, Онт.

Дві кредитові спілки діють між українцями в Монреалі, Кве.

Відомо нам також, що в Алберті існує цілий ряд кредитівок в українських округах, дві в Едмонтоні, і в Ендрю, Смоки Лейк та інших місцевостях.

СПОЖИВЧІ КООПЕРАТИВИ

Маємо такі споживчі кооперативи в Канаді:

у Вінніпегу:	Продажі:	Членів:
Українська Кооператива "Калина" (осн. 1930) майно: 46.000, товарний інвентар \$15.000 (в місті 169 членів)	\$42.290	356
Кооп. Північного Вінніпегу (1932), майно \$108.94; товар 12.372	215.803	2.000
Народна Косператива (1937), майно: 27.336; товар 7.128	88.493	220
Зоря, споживча кооп. (1954), майно: 17.213; товар: 5.028	67.176	60

у Ст. Боніфас:	Продажі:	Членів:
Споживча Кооп., Ст. Боніфас (1936), майно: 16.513; товар 5.028	47.321	297

В Онтаріо:	Продажі:	Членів:
Споживча Кооп., Содбури, майно: 30.274; товар: 7.664	193.638	
	654.721	2.933

Припускати можна, за браком відомостей, що споживча кооперация між українцями не така численна як кредитова. Поза вище згаданими маємо ще відомості про такі місцевості, де існують чи то суто українські кооперативи чи загальні в українських округах. А це в Манітобі: в Етельберт, Фішер Бренч, Сенди Лейк, Сифтон, Гілберт Плейнз; в Саскачевані: на першому місці в Ріджайні та в Норт Бетлфорд, Канора, Айтуна, Алвіна та в інших місцевостях.

НАЙСТАРША УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА СПІЛКА В КАНАДІ

Комерційна Намісна Спілка (Commercial Investment Company), що заложена у Вінніпегу 1929 р., існує до сьогодні. В проводі її стоїть агроном К. С. Продан як президент, а Ф. Солтис справує обов'язки скарбника.

Ініціатором цієї спілки був фінансист Микола Данильченко, який тепер перебуває в ЗДА. І сл. п. проф. І. Боберський був її промотором. Впродовж останніх років не проявляла спілка майже ніякої діяльності. Майно її з днем 31 грудня 1955: в готівці \$3,382.59, а в цінних паперах \$1,246.48 — разом \$4,629.07.

САМОДОПОМОГА

SELF-HELP

Виходить квартално, видає

"Карпатія"

Адреса:

SAMODOPOMONA

862 Main Street Winnipeg 4, Man.
— Phone 56-1223 —

Матеріали до цього числа приготували інж. В. Топольницький, О. Івах і Яр. Рудницький.

Купуючи або продаючи хату, бізнес, готель чи ферму, вдавайтеся до українського бюро

AURORA REALTY

567 Selkirk Ave. Phone 59-4600

І. ЧАЙКОВСЬКИЙ, власитель.

“КАРПАТІЯ” МАЛА ЗНАЧНУ НАДВИШКУ В 1955-ІМ РОЦІ

17-ті річні загальні збори Щадничо-Кредитової Спілки “Карпатія”, що відбулися 24-го лютого увечері в залі У. Н. Дому під ч. 935 Мейн вулиці у Вінніпегу, виявили, що “Карпатія” гарно розвивалася в 1955-ім році й мала значну надвишку в приходах.

Збори відкрив Д. Корнило, голова. На вступі о. Шевчук провів молитву. Опісля приватні члени встали й вшанували пам'ять п'ятьох померших у 1955-ім році членів, між якими знаходиться й проф. Л. Білецький. Предсідником зборів вибрано адв. М. Барилюка. На секретарів зборів покликано О. Іваху й Д. Яремчука. Список нових членів прочитав І. Шкварчук, управитель-скарбник. Протокол із зборів у 1955-ім році прочитав Д. Яремчук. Збори одобрили прочитаний протокол.

Із звіту п. Д. Корнила, голови, члени довідалися, що для “Карпатії” 1955-ий рік був успішним роком. Щоб не було втрат, вдалося набути забезпечення на позички. Щоб пожвавити освітню працю, він пропонує додати три або п'ять членів до освітньої комісії. Теж прочитав заохочуючу телеграму, вислану в день свята кредитових спілок, від президента Айзенгавера.

Інг. В. Топольницький, секретар, згадав у своїм звіті, що за рік відбулося 12 місячних зборів і два надзвичайні. Делегатом від “Карпатії” на конвенції Манітобського Кооперативно-Кредитового Союзу був п. Д. Корнило. На конвенції того самого Союзу у Вінніпегу був п. Топольницький. Союз став членом Домініальної установи. В половині року започатковано асекурацію автомобілів. Щоб краще обслужити своїх членів, “Карпатія” зятягнула була в ділі позичку в сумі \$25.000 — в Кооперативному Союзі і в банку. Куплено бондів на \$10.000. Книги “Карпатії” перевірили теж два урядові інспектори. “Карпатія” має намір видати перекладену брошуру, яка заохочувала б людей заощаджувати та приробляти гроші грошми.

Із звіту п. І. Шкварчука, управителя-скарбника, приватні довідалися, що в минулому році “Карпатія” певним кроком ішла вперед. За рік було одинадцять тисяч всяких трансакцій. Обслуга завжди була цілоденна. За рік прибуло 102 нові члени. Разом є тепер 1267 членів. Припадає по 47 і пів уділу на члена, по \$458 на ошадника. Грошового обороту за рік було \$738.000, а майно дійшло до \$613.466. Під кінець року було готівки \$57,301. Чистої надвишки було \$16.060. Тож припадає дивіденди від уділів чотири й пів проценту. Дирекція пропонує дати довжникам 12.5% звороту від вплачених відсотків. Позички обезпечено в спілці КЮНА. КЮНА виплатила в 1955 р. \$3,308.25, а \$7029 вже в 1956 р.

Звіт від кредитового комітету подав п. І. Вахняк, голова. Він вказав, що за рік віділено 335 позичок на суму \$336, 115. Визичено найбільше грошей на купно, будову й направи домів. Уділе-

но також 24 позички на купно й направи автів та грузовиків.

Від ревізійної комісії подав звіт п. О. Тарновецький. Все книговодство перевірено дуже старанно і стверджено, що все знаходиться в якнайкращому порядку. Це потвердив й урядовий інспектор п. МекКаллом.

В дискусії над звітами брали участь пп. Волинець, Геврик, Драбинястий, Михальчук та інші. Проф. Рудницький зложив признання за добрий звіт. Вдоволяючи відповіді на запити подавали пп. Шкварчук та Барилюк. На внесок пп. Галіпчука й Нецкара ухвалено, щоб надвишка була розподілена так, як Дирекція запропонувала. На внесок п. О. Тарновецького збори уділили зарядові абсолюторію. Опісля назначено комісії, номінаційну й провірну, і почалися вибори нового заряду. Було 169 приязних членів, що мали право голосу.

За цим подали пані перекуску. Під час перекуски припімнув п. Топольницький про фонд Кошиця. Адв. Барилюк дав від себе \$10. Всі приватні члени зложили від себе маленькі пожертви — разом на суму \$18.52. Проф. Рудницький піддав гадку, щоб Дирекція

розсилала свої друковані звіти й до українських музеїв, бібліотек, тощо. Інг. Качур повідомив, що будуть відбуватися господарські вечори. Піддав думку п. Василькевич, чи не могла б “Карпатія” в себе в касі перетримувати такі дорожочинні папери, як бонди.

Вибори доповнили заряд в той спосіб, що на місце уступаючих двох директорів, двох членів кредитового комітету й одного члена ревізійної комісії вибрано нових членів. До Дирекції поновно вибрано Д. Ріпака 85 голосами й Р. Пашківського 71 голосом. До Кредитового комітету вибрано Д. Гіджака поновно і П. Мантину, а до ревізійної комісії поновно вибрано О. Тарновецького.

Повний склад дирекції “Карпатії” тепер такий: Д. Корнило, — президент, М. Новицький — заст. президента, Д. Ріпак, Р. Пашківський і М. Оброца. До кредитового комітету увійшли: І. Вахняк, голова, Д. Гіджак, С. Будзан і П. Мантина. До складу ревізійної комісії увійшли: О. Тарновецький, голова, Вол. Божик, І. Байрак.

На внесення пп. Нецкара й Чайковського збори закінчено.

О. Івах, секр. зборів

ФІНАНСОВИЙ СТАН КАРПАТІЇ

з днем 31-го березня 1956 року

АКТИВИ

Готівка і бонди	\$165.289.75
Позички членам	451.028.79
Устаткування і різне	2.667.75
	618.986.29

ПАСИВИ

Уділовий капітал	270.105.31
Депозити	323.634.69
Резервовий, просвітний та інші фонди	25.246.29
	618.986.29

Маємо на продаж доми, бизнеси, готелі й фарми.

Даємо безплатну оцінку хат.

Вдавайтесь до:

WESTERN REALTY

613 MACHRAY AVENUE, WINNIPEG, MAN.

— Phone 52-4977 —

Д. КОРНИЛО, власт.

СВІТЛИНИ З УЧАСНИКІВ РІЧНИХ ЗБОРІВ
ЩАДНИЧО-КРЕДИТОВОЇ СПІЛКИ "КАРПАТІЇ",
ЩО ВІДБУЛИСЯ 24-ГО ЛЮТОГО Ц. Р.

В першому ряді згори від ліва направо: управитель-скарбник, І. Шкварчук, читає список нових членів; президія: адв. М. Барилук — президент зборів, Д. Корнило — президент "Карпатії", М. Новицький — заст. президента, О. Тарновецький — голова ревізійної комісії; В. Топольницький — секретар, розказує про працю "Карпатії". Посередині бачимо чек аскураційної спілки КЮНА на \$7,029.94 посмертного для пані Л. Кучер, вдови помершого членові М. Кучеру.

В другому ряді згори бачимо дві світлини з учасників зборів і світлину президента "Карпатії" — Д. Корнила в часі звіту.

В третьому ряді згори бачимо від ліва до права на двох світлинах членів кредитового комітету, Ревізійної Комісії та декого з дирекції й управи: В. Божик, М. Оброца, В. Цап, І. Байрак, Д. Гіджак, 3-та світлина: І. Шкварчук, І. Вахняк, С. Будзан і Д. Ріпак. На світлинні посередині бачимо жінок, що приготували перекуску для учасників зборів: пані П. Нагорняк, пані Т. Будзан і пані Г. Василюк.

В долішньому ряді бачимо від ліва направо на першій світлинні реєстраторів учасників зборів: З. Сенюка і П. Семаку; на другій світлинні стоять: президент Д. Корнило, пані Л. Кучер з чеком посмертного по мужі від КЮНА, і управитель-скарбник І. Шкварчук. На останній світлинні бачимо секретарів зборів: О. Іваха і Л. Яремчука.

Коли б не було труднощів, — не було б тріумфів.

Майбутнє — не в руках судьби, а в наших.

Як хочемо говорити з англійцями чи французами на рівних правах — треба нам мати свої сильні корпорації, кооперативи, кредитові спілки.

Вартість людей міримо не по фізичній поставі, а після їхнього ума і духа.

No race can prosper until it learns that there is as much dignity in tilling a field as in writing a poem.

In the whole history of law and order the longest step forward was taken by primitive men when, as if by common consent, the tribe sat down in a circle and allowed only one man to speak at a time. —Curtis Bok.

СІМНАДЦЯТІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ "КАРПАТІЇ"
24-го лютого, 1956 р. в залі Українського Національного Дому (УНО), 935 Мейн Ст., Вінніпег, Ман.

ПЕНСП ДЛЯ КООПЕРАТИВНИХ
ПРАЦІВНИКІВ.

Скільки є працівників в українських кооперативних установах в Канаді, тяжко знати, бо не маємо про це статистики. В самім Вінніпегу є принайменше 20 сталих працівників. А про це, що поступова кооперація дбає про безпеку для своїх працівників, в нас мало що відомо. Ці працівники, які мають почуття безпеки на старші літа, більше віддано працюють і краще себе почувать, це зовсім природне.

В провінції Саскачеван існує Кооперативне Пенсійне Товариство, якого членами являються 95 кооператив із 1,487 працівниками, що мають право на пенсію. Майно цієї кооперативи було \$1,757.949 з днем 31 жовтня, 1955 р. Покищо лише сім працівників отримує пенсію. Подібний Пенсійний Ошадностевий Фонд існує при Національнім Союзі Кредитових Спілок (КЮНА) з ЗДА для працівників кредитових спілок — в ЗДА і в Канаді.

Звичайно фонд цей твориться з того, що відповідно до віку працівника частину оплати складає роботодавець (кооператива), а частину обтягається з платні працівника — звичайно по 5%.

Нема більшої небезпеки для кооперативного руху, як мірення поступу самим маєтковим станом. — Постійна просвітна праця і освідмлення членства — це konieczність в розвої кооперативу.

Даремні наші зусилля в розбудові кооперативу, якщо й будівничий не зростає рівночасно.

Велика ідея вимагає зречення особистих чи групових амбіцій.

ВПИСУЙТЕСЯ В ЧЛЕНИ

Щадничо-Кредитової Спілки

"КАРПАТІЯ"

Carpathia Credit Union Society
Limited

862 Main Street, Winnipeg 4, Man.

Phone 56-1223

Українська кооперація в Зда

Українці Канади й ЗДА вдержують між собою зв'язки політичного, культурного, наукового й господарського характеру. Для приміру лише можна навести: ПАУК, різні політичні угруповання, молодечі організації, УВАН і НТШ, різні видавництва, Т-во українських інженерів, заповогові брацтва і т. д.

Мабуть, лише тому немає в нас зв'язків в кооперативній діяльності, що ні в Канаді ні в ЗДА нема в цій діяльності організованої лучби. А шкода, бо у нас — і між нашими братами з півдня кооперативна процвітає. Ось приміри:

Нью Йорк: Федеральна кредитівка мала 1 січня 1954 року 576 членів-осіб і 35 організацій. А існує там і споживча кооператива.

Рочестер: Федеральну кредитівку założено 25 вересня 1953 р., а у вересні 1955 мала вже 225 членів та з кінцем листопада того ж року \$39,982 членських ощадностей.

Філадельфія: Місцева кредитівка "Самопоміч" мала вже під кінець 1953 року 413 членів (в тім 49 дітей) і майна на суму \$144,182.

Честер: Є там українська кредитова спілка.

Ньюарк, Н. Дж.: Чи є там яка кредитова кооператива — невідомо нам. Та існує там "Американсько-Українська Щадничо-Позичкова Спілка" (стейтова), що з кінцем лютого 1955 р. мала майно на суму \$1,252,587. Також в січні 1955 р. створився комітет під проводом д-ра М. Гоя для організування споживчої кооперативи. В липні того ж самого року зорганізував вже був цей комітет 159 членів і \$17,000 уділового капіталу, передбачено було 25 тисяч.

Джерзі Сіті, Н. Дж.: Кредитівку "Самопоміч" зорганізовано там 17 квітня 1954 р. з кінцем того ж року мала вже 177 членів (в тім окремий дитячий відділ із 35 членів) та \$20,877 в ощадностях.

Клівленд, Огайо: Основано там ще 7 липня 1915 р. будівельно-позичкову касу, що характером своїм подібна трохи до кредитової спілки. Після 40 років змінено недавно назву тієї установи на "Щадничу Спілку Парма". Спілка та обслуговує тепер не лише українців, але й цілу громаду, в якій діє. Майно її з днем 31 грудня 1955 р. було \$8,103.893.

Шікаго: Існує там кредитова спілка "Самопоміч", що з кінцем 1954 р. завідувала майном \$502,558. Там же діє і споживча кооператива в українській громаді. Треба згадати також про фінансову установу (корпорацію) "Три-зуб", що з кінцем 1953 р. мала майна на суму \$2,632,011. Є в Шікагу ще одна дуже цікава кооператива між українцями, що веде літню оселю в околиці Равнд Лейк.

Детройт: Кредитова спілка "Самопоміч" в тім місті мала з кінцем 1955 року 1,035 членів і \$532,883 щадничих вкладів. Головою спілки є інж. А. Мілянчик.

Кредитівки в Детройт і Шікаго та канадійська у Віндзор видають спільно двомісячник під назвою "Наш Контакт".

Треба більше відомостей

Відомости тут зібрані подані на основі звідомлень в українській пресі. Коли б хтось потрудився і зібрав докладні дані, вийшла б з того прецікава історія. Розуміється, тоді потрібно було б знайти контакт з усіма кооперативними установами й людьми, що ними завідувають.

"ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ"

(Фейлетон)

Відомо, що найдеться невеликий відсоток людей українського походження в Канаді, що не вміють по-українськи говорити. Це щось дуже природне, що говоримо своєю мовою. Та коли люди інших національностей кладуть у виставових вікнах написи "Говоримо по-українськи", це викликає в нас різні почуття. Гордість, що дають нам спеціальну обслугу, дбають про нас... Невеселі почування, коли подумати, що українська крамниця, що числить на піддержку своїх, має замало покупців...

Написи такі можна завважити головню в крамницях при Мейн Стріт у Вінніпегу і то якраз довкола наших кооперативних установ, але не в наших установах, де зосереджується господарське життя нашої спільноти... Наводить ця обставина на нас й такі думки: написи такі можна уважати за вивоз для наших купців, щоб здобували більше місця при головній вулиці і старались давати більше обслуги, пропорціонально до численности нашої спіль-

ноти у північному Вінніпегу. Організовані круги купецтва і професіоналістів могли б влаштувати "дні" або "тижні" господарських обслуг для української спільноти... Для родичів це може бути вивозом, щоб посиляли своїх дітей на науку рідної мови. Бож коли наша мова потрібна й іншим, то в сотеро важніша вона для нас і наших дітей.

Можна такі написи вважати за "дискримінацію", — бо ж чому вирізняти українців і їхню мову, коли ніде не видно написів "Говоримо по-англійськи", "по-французьки" чи "по-жидівськи"?

Нема потреби писати про це обширніше, бо, впрочім, не в тім річ, що пишемо чи говоримо, а як ми поступаємо і діємо в господарській діяльності та як під тим оглядом показуємось в очах наших співжителів. В цім також міститься культура кожної спільноти, і в тім і нашої.

ЗНАННЯ — ЦЕ СКАРБ, А КЛЮЧЕМ ДО НЬОГО ПРАКТИКА.

MICHAEL'S GROCERY

Продаємо м'ясні вироби фірми

ТУГАН

QUALITY GROCERIES AND MEATS

461 Smithfield Ave.

West Kildonan

— Phone 52-1576 —

М. НОВИЦЬКИЙ, власитель.

Для мальовання Вашої хати вживайте фарби

MARSHALL-WELLS PAINTS

PAINTS, VARNISHES, FINISHES

Ціни від \$3.90 вгору. Маємо великий вибір.

Маємо на продаж: Доми, бизниси, готелі й фарми.

Члени "Карпатії" дістануть 10% знижки.

Доставляємо безплатно.

GIDZAK HARDWARE & GROCERIES STORE

504 Logan Ave.

— Phone 92-4030 —

Winnipeg, Man.

КООПЕРАЦІЯ ЗРОСТАЄ

55 років тому не було в Канаді ніякої кредитівки. 1900 р. заіснувала перша кредитівка в містечку Леві, Квебек. Сьогодні є їх вже понад три тисячі. Сімнадцять років тому не мали українці в Канаді (ні в ЗДА) ніякого відношення до кредитової кооперації. Перша кредитівка заіснувала 1939 р. в Саскатуні. Число українських кредитівок в Канаді доходить сьогодні до півсотні. В них є біля 7-8 тисяч членів та, легко оцінюючи, біля 5-6 мільйонів ощадностей.

Діяльність кредитівок дуже різноманітна. Можна це завважити навіть із рахункових звітів. Деякі мають асекурацію членських позичок, інші, крім того, також асекурацію ощадностей (уділів і вкладів). Кредитівка в фермерській околиці Редбері, Саск., напр., має аж три роди позичок: 1: особисті (99 тис.), 2: гіпотечні (80 тис.), і 3: "бізнесові" (\$5,400). В тій провінції мають кредитівки ще й "фонд взаємної допомоги". З нього вразі знеужиття покривається втрата понад ту суму, яка заасекурована чи забезпечена.

Хоч число споживчих кооператив менше і далеко тяжче їх провадити, все ж таки бодай 20 їх діє між українцями. В них близько три тисячі членів, майно понад 300 тисяч доларів, а торги можна оцінити принайменше на один мільйон доларів.

У Вінніпегу веде торгівлю опалом на більшу скалю Кооператива Північного Вінніпегу. Річні рахункові замкнення відбуваються в ній з кінцем квітня. Наведені в цій журналі цифри відносяться до 30 квітня м. р. Довгорічним працівником цієї кооперативи є п. Данило Будка.

Про другу опалову кооперативу в Ст. Боніфас варто згадати, що в 1950 р. дирекція її скликала була вже ліквідаційні збори, бо трудно було вдержати. Та прихвний тоді на зборах мгр. М. Копинський виявив стільки оптимізму й зацікавлення, що члени погодились продовжати діяльність. І не завелись. Під його вмілою управою Кооперативне Об'єднання — ще сьогодні одне з кращих наших кооперативних підприємств.

Все, чого нам потрібно — це більше розголосу про кооперативні спілки, а головню певної конструктивно-просвітної програми. Хочемо вірити, що для цього найдуться в нас відповідні люди.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КООПЕРАТИВА

Споживчі товари, м'ясні вироби і городовина. Тут пошта міститься.

Українська Кредитова Спілка
"Дніпро"

117 Euclid Ave., Winnipeg 4, Man.
Phone 52-1572

КООПЕРАТИВНИЙ ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ

Особливо в Західній Канаді ставляться провінційні уряди дуже прихильно до кооперативного руху і сприяють його розвою. В Саскачевані, напр., існує окреме міністерство для справ кооперації. В Манітобі так кредитові спілки як і кооперативи підлягають міністерству рільництва. Безпосередньо завідує всіма справами, що відносяться до цієї ділянки — як інкорпорація, закони, інспекція і др. — директор для кооперативної обслуги.

Функцію цю сповняє впродовж останнього десятиріччя Р. Дарвін Чейс.

R. D. CHASE, Director of Co-operative Services Branch & Registrar of Co-operative Associations.

Відділ цей видає щороку дуже старанні друковані звіти про стан кооперації в провінції — один для кредитових спілок, другий для споживчої і продуктивної кооперації. Слід додати, що п. Р. Д. Чейс довгі роки, перед вступом на урядову службу, був активним кооператором й організатором кооперативних спілок, головню з рамени Манітобської Кооперативної Гуртівні. Часто бував він гостем й на річницях та святах українських кооператив.

Розумний лише в очах розумного має вартість; в очах дурака його розум не має значення, бо розум лише розумом можна пізнати.

Федорович

Ум людини подібний до шлунка. Не в тому річ, як багато в нього вложимо, але як багато він перетравить.

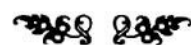
Алберт Нок

МОЛИТВА

Боже, зроби мене знаряддям Твого миру. Де панує ненависть, дай, щоб я там засівав любов, де панує кривда, — прощення, де сумнів — віру, де розпука — надію, де темрява — світло, а де смуток — радість.

О Господи, дозволь, щоб я не так шукав потіхи, як потішав інших, щоб я не так хотів зрозуміння для себе, як мав його для других, щоб не так вимагав любови, як сам любив інших. Бо все, що ми дістаємо, залежить від того, що ми даємо, прощення нам залежить від нашого прощення другим, як і наше народження до вічного життя сполігає в тому, що ми вмираємо.

Св. Франціско з Ассизу.

ХТО ВКЛАДАЄ НАЙБІЛЬШЕ ГРОШЕЙ В ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ?

До недавня ще не вільно було банкам в Канаді давати гроші на гіпотечні (моргеджові) позички. Щойно пару років тому почали вони льокувати частину своїх фондів і в моргеджах і з кінцем 1955 року мали таких позичок на загальну суму \$294 мільйони. Могло б здаватись пересічному громадянину, що найбільше моргеджів дають моргеджові корпорації. Та і це не відповідає дійсності.

Найбільше фондів вкладають в моргеджі — особливо після удугої світової війни — життєві асекураційні компанії. А саме біля 500 мільйонів доларів річно. Загально оцінюється, що асекураційні компанії в Канаді мають на моргержових позичках около два більйони доларів т. є майже 70% усіх позичок.

З кінцем 1955 року було в Канаді 4,021 кредитових спілок, а в них два мільйони членів.

Українська Кооператива Калина виплатила своїм членам за 1954 рік 6% дивіденди, в сумі \$399.30, а крім того, 37 членів отримали звороти своїх закупів увисоті 5% — разом на суму \$257.47.

Education is essentially a thing of the spirit. It is the responsive heart and the skilled hand. It is the quickened mind and the healthy body. It is the creative unfolding of the human life. It is the stuff from which come competent parents and responsible citizens. In its essential expression education has a fundamental spiritual quality.—Don A. Orton.

* * *

Bona fide agricultural cooperatives are a vital part of our competitive free enterprise system. We will defend to the fullest extent of our ability the right of farmers to organize and operate co-operative associations.

У СПРАВІ УКРАЇНСЬКОГО ДРУКОВАНОГО СЛОВА

(Лист сердечний до невідомого Друга)

Нікуди правди діти, українська книжка, журнал, чи газета "не йде". Про це скажуть Вам автори, видавці, книгарні, бібліотекарі... Вони й подадуть Вам багато "експертних" аргументів, чому книжка не йде: кіно, радіо, телевізія, "камікси", й т. п. аж до закиду "духового зледащіння" в бік земляків. І Ви поволі погодитеся з цією експертизою. І навіть, хитаючи головою, скажете:

"Ну, що ж, такі часи настали!"

І, може, після того сядете перед телевізором, мовляв, як не йде, то не йде й Ви самі справи не змініте! Тим більше, що телевізор Ви купили в книгарні.

Ні, воно не так, Друже й Приятелю (невідомий)!

Треба рішиче щось робити!

Ви скажете: в мене "моргедж", жінка (наречена) потребує нового капелюха, діти їдуть на вакації, а КУК вимагає "національного податку"... Якже ж тут думати ще й про книжку?

І Ви праві, бо ж "моргедж" треба сплачувати (тим більше, коли він у "Карпаті"), Ваша Дружина (згл. наречена) мусить і повинна виглядати принайменше так, щоб Вам подобатися, діти мусять виїхати на вакації (інакше Вам можуть спалити хату!), а КУК-ові теж треба існувати. На книжку Вам, отже, "не стає" й нічого не вдієте тут (хіба б зтягнути нову позичку в "Карпаті", але воно вже вдруге не так легко!).

Дозвольте в цьому випадку служити Вам порадою:

В Вашому сусідстві є напевно якась бібліо-

тека: наша "рідна" українська бібліотека, або публічна, міська. В цій бібліотеці є напевно якісь книжки. Одного дня (з винятком неділі) після праці зайдіть туди й провірте, скільки там наших (нових, а то й старих) видань. Запитайте, чи мають вони які українські книжки. Вам скажуть, що немає, а в міській бібліотеці навіть звернуть Вам (чемно!) увагу, що українських книжок вони не "держать", тому що немає на них попиту.

Тоді Вам залишається дуже шляхетне діло: **поперше**, спричинити цей "попит" (тут може Вам допомогти Ваша Дружина, наречена, діти, теща, приятелі й т. д., включно до місцевого КУК-а), а **подруге**, Ви питаєте за українськими книжками в англійській мові (їх уже стільки, що годі тут про них розписуватися. Візьміть каталог "Калини", чи іншої книгарні й там побачите розмірно велику кількість українки в англійській мові).

Отже, (невідомий) Друже, Ви багато допоможете в тому, щоб українська книжка "пішла", зн. перейшла з полиць книгарні на полиці бібліотек (куди їй властиво й слід іти!).

І при цьому будете сплачувати свій "моргедж", Дружина Ваша (чи суджена, якщо-дочого) матиме новий капелюх, діти пойдуть до пластового табору на вакації, а КУК впише Вас як національного "платника" в свої реєстри.

А українська культура впише Вас у свої аннали, як такого, що їй допоміг у "врем'я люте".

Отже, йдіть іще сьогодні у Вашу найближчу бібліотеку...

Яр. Рудницький

ХАРАКТЕРИСТИКА КРЕДИТИВОК

Кредитівки приймають ошадности, уділюють позички, платять дивіденду. Боржники користуються грішми щадників. Уділовці являються господарями кредитівки, управляють нею і діляться доходами. Подібні, отже, в дечому кредитові спілки до банків, щадничо-позичкових товариств і навіть до асекураційних компаній.

Різняться кредитові спілки від других фінансових установ тим, що членство в них становлять групи людей зі спільними зв'язками — разом працюють, однакової релігії або національності, живуть в одній громаді, чи щось іншого. Подібного є основою їхньої спільноти. А далше: вони не об'єднуються для зиску. Ціль дружби — кооперувати, себто взаємно собі допомагати.

Carl E. Bostrom, president, Chicago Board of Trade: We should salute the co-operatives as well as elements of the private trade who are indicating their faith in the free, competitive business system by investing in the expansion of their facilities in the face of government's activities in the trade.

* * *

The teacher who is attempting to teach without inspiring the pupil with a desire to learn is hammering on cold iron. —H. Mann.

* * *

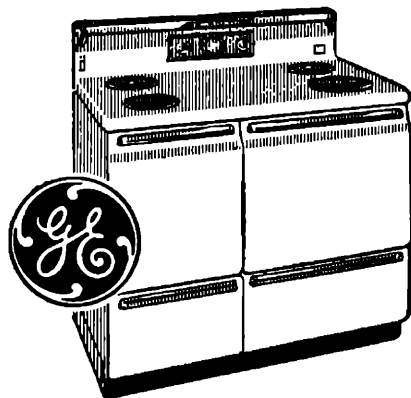
If you would know the value of money, go and try to borrow some. Franklin.

ХОЛОДІЛЬНИКИ, МАШИНИ ДО ПРАННЯ, ЕЛЕКТРИЧНІ КУХНІ ТА ТЕЛЕВІЗІЙНІ АПАРАТИ

знаної в цілому світі фірми

CANADIAN GENERAL ELECTRIC

можете набути в нас по дешевшій ціні як деінде

Електрична кухня більшого розміру. Автоматична піч — контрольована годинником. Сама піч широка 21 цалів, ogrivana не спіралевими дротиками, а солідною залізною штабою, яка ніколи не перегорить, і дуже легко чистити. Солідна будова-прегарна форма — зуживає дуже мало електрики.

Ціна \$339.00.

21-цалевий столовий телевізор, пристосований до останніх вимог ошадности-краси-смаку і стилю. Уліпшений екран — дає бездоганний образ.

Ціна \$229.00.

Легкі і вигідні умови сплати — зайдіть до нас і переконайтесь!

KALYNA UKRAINIAN CO-OPERATIVE LIMITED

862 MAIN STREET

PHONE 56-1223

WINNIPEG 4, MAN.